

RAADSVOORSTEL

ter besluitvorming in de raad

Datum Raadsvergadering	: 5 juli 2021	Zaaknummer : 954835
Datum commissievergadering	: 21 juni 2021	
Raadscommissie	: Ruimte	
Portefeuillehouder	: I.A.M. ten Hagen	
Onderwerp	: opslag OZB ten behoeve van het Ondernemersfonds	

Voorstel

1. te besluiten tot het in stand houden van de opslag op de onroerende zaak belastingen;
2. te besluiten om de afdracht van de opslag naar het ondernemersfonds te continueren;
3. te besluiten om ten aanzien van de niet te restitueren gelden van de agrariërs nader beleid te maken;
4. te besluiten om de door de maatschappelijke instellingen opgebrachte opslag in de gemeentekas te houden.

Kernboodschap

De Vereniging Ondernemersfonds Montfoort (hierna: het ondernemersfonds) wordt gevoed door een opslag op de OZB voor 'niet-woningen'. De opbrengst van deze opslag wordt vervolgens als subsidie door de gemeente ter beschikking gesteld aan het ondernemersfonds. Het fonds voorzag via een restitutieregeling in teruggave van de ten behoeve van het ondernemersfonds geheven opslag van de agrarische ondernemingen en de maatschappelijke instellingen, omdat deze twee groepen niet met het fonds meedoen. Deze restitutieregeling bleek echter in strijd te zijn met wet- en regelgeving (zie hieronder), waardoor agrariërs en maatschappelijke instellingen de door hen gegenereerde deel van de opslag niet meer één op één terug kunnen krijgen. Nu de restitutieregeling niet langer mogelijk is, moet een keuze worden gemaakt voor de toekomst met betrekking tot de opslag OZB. Met dit voorstel stellen wij u voor om de opslag in stand te houden van behoeve van het ondernemersfonds.

Bijlage(n)

Bijlage 1: uitvoeringsovereenkomst met het ondernemersfonds

Bijlage 2: collegebesluit 17 november 2020

Bijlage 3: activiteitenoverzicht van het ondernemersfonds afgelopen tijd

Bijlage 4: nieuwsbrief april 2021 omtrent activiteiten tijdens corona

Aanleiding

Op 7 december 2015 is het college een uitvoeringsovereenkomst met het ondernemersfonds aangegaan voor een periode van vijf jaar tot en met 31 december 2020 (bijlage 1). Op basis van deze overeenkomst ontplooit het ondernemersfonds activiteiten ten behoeve van een betere samenwerking tussen bedrijven, vergroting van bedrijvigheid, versterking van de omgeving waar de bedrijven zijn gevestigd en bewerkstelligen dat eigen inwoners zoveel mogelijk kunnen werken in hun eigen gemeente Montfoort. Daarnaast maakt het ondernemersfonds het mogelijk dat evenementen georganiseerd kunnen worden, zoals de Sinterklaasintocht (een groot feest voor jong en oud). Het fonds wordt gevoed door een opslag op de OZB 'niet woningen'. Deze opslag wordt gegenereerd door ondernemers, agrariërs en maatschappelijke instellingen. De agrariërs en maatschappelijke instellingen hebben echter geen persoonlijk profijt van de door het ondernemersfonds georganiseerde activiteiten. Het is niet mogelijk om deze twee doelgroepen van de opslag uit te zonderen, omdat het niet is toegestaan om verschillende belastingtarieven te hanteren voor de categorie 'niet-woningen'.

Via de restitutieregeling kregen de agrariërs en maatschappelijke instellingen van het ondernemersfonds de door hun gegenereerde deel van de opslag terug.

In het jaar 2020 heeft het gerechtshof in Den Haag in een tweetal uitspraken¹ geoordeeld dat door het hanteren van een restitutieregeling bepaalde categorieën 'niet-woningen' feitelijk minder belasting betalen dan andere categorieën 'niet-woningen'. Deze categorieën betalen namelijk niet het volledige bedrag zoals is bepaald in de Verordening OZB, maar het op grond van deze verordening verschuldigde bedrag *vermindert* met het bedrag dat op grond van de restitutieregeling aan hen wordt teruggegeven. Dit is in strijd met hetgeen hierboven is uitgelegd (namelijk het hanteren van verschillende belastingtarieven voor de categorie 'niet-woningen')

Ondanks dat de restitutieregeling door deze twee uitspraken niet meer mogelijk was, heeft het college in het collegebesluit van 17 november 2020 (bijlage 2) besloten om de uitvoeringsovereenkomst – zonder toepassing van de restitutieregeling – vooralsnog met één jaar te verlengen. In het eerste halfjaar van 2021 zou in overleg met de agrariërs worden gekeken naar een oplossing voor het feit dat zij opslag betalen ten behoeve van het ondernemersfonds, terwijl zij van dit fonds geen persoonlijk profijt hebben en het ook niet meer mogelijk is om hun deel van de opslag één op één terug te krijgen. Er zouden nog geen gesprekken worden gevoerd met de maatschappelijke instellingen, aangezien de meeste maatschappelijke instellingen in handen zijn van de gemeente.

Wettelijk kader

De vaststelling van het OZB-tarief is op grond van artikel 216 juncto 220 van de Gemeentewet een zelfstandige bevoegdheid van de gemeenteraad. Daarnaast mag het gemeentebestuur op grond van artikel 108 juncto 147, eerste lid, van de Gemeentewet de opbrengsten uit de OZB naar eigen inzicht besteden, bijvoorbeeld om deze aan te wenden ten behoeve van het ondernemersfonds.

Gewenst resultaat

Doordat het ondernemersfonds met het in stand houden van de opslag te behoeve van dit fonds kan blijven voortbestaan, kan het fonds maatschappelijke activiteiten en evenementen blijven organiseren. Voor ondernemers en bedrijventerreinen kunnen activiteiten zoals Montfoort Werkt (website voor vacatures) en bewaking op de bedrijventerreinen in stand worden gehouden. Maar de door het fonds georganiseerde activiteiten betreffen niet alleen activiteiten die alleen ondernemers en bedrijventerreinen raken, maar ook de samenleving binnen Montfoort. Een voorbeeld hiervan is de intocht van Sinterklaas, een activiteit die binnen de gemeente zeer gewaardeerd wordt. Kortom; het gaat hier om zeer gewaardeerde activiteiten die het college graag in stand wil houden. Zie voor een overzicht van activiteiten bijlage 3 (activiteitenoverzicht) en 4 (nieuwsbrief april 2021 omtrent activiteiten rondom corona).

Argumenten

1.1. Door te besluiten om de opslag op de onroerende zaak belastingen in stand te houden, blijft uw raad extra opbrengsten genereren die uw raad vervolgens kan blijven aanwenden ten behoeve van het ondernemersfonds.

2.1. Het belangrijkste argument om de afdracht van de opslag naar het ondernemersfonds te blijven continueren, is dat het fonds (financieel) gevoed blijft worden en het dus kan blijven voortbestaan. Hierdoor kunnen maatschappelijke activiteiten en evenementen georganiseerd blijven worden.

2.2. In 2020 is een tevredenheidsonderzoek gehouden over het functioneren van het ondernemersfonds en hieruit is naar voren gekomen dat de huidige deelnemers in ruime meerderheid positief zijn.

¹ Gerechtshof Den Haag, 14 juli 2020 (ECLI:NL:GHDHA:2020:1288) en Gerechtshof Den Haag, 12 mei 2020 (ECLI:NL:GHDHA:2020:927).

2.3 Het ondernemersfonds heeft de afgelopen jaren mooie resultaten geboekt. Hiermee heeft het ondernemersfonds zijn bestaansrecht bewezen. Het college wil dan ook het ondernemersfonds blijven subsidiëren.

3.1. De agrariërs hebben echter kenbaar gemaakt liever geen opslag te willen betalen ten behoeve van dit fonds, omdat zij geen persoonlijk profijt hebben bij de activiteiten die door dit fonds mogelijk gemaakt worden en het ook niet meer mogelijk meer is om hun gedeelte van de opslag via de restitutieregeling één op één terug te krijgen.

3.2. Mocht uw raad besluiten om de opslag in stand te houden, dan zal nader met de agrariërs in overleg worden getreden op wat voor manier hen tegemoet kan worden getreden ter zake de door hen gegenereerde opslag, nu één op één teruggave van de opslag niet meer mogelijk is. Een mogelijkheid is dat de agrariërs zich aansluiten bij het huidige ondernemersfonds. Er zal dan een uitbreiding van activiteiten moeten gaan plaatsvinden, zodat deze activiteiten meer (direct) profijt gaan opleveren voor de agrariërs. Een andere mogelijkheid is dat het fonds een eigen 'agrarische' fonds gaat oprichten dat gesubsidieerd zal gaan worden met het geld dat door de agrariërs middels de opslag is gegenereerd. Er zal dan een subsidieregeling moeten worden ontworpen. Kortom, de uitkomst van deze gesprekken zal worden uitgewerkt in nader beleid.

4.1. Bijna alle maatschappelijke instellingen zijn in handen van de gemeente zelf. Dat de restitutieregeling is komen te vervallen, brengt dan voor de maatschappelijke instellingen (gemeente) weinig gevolgen met zich mee. De opgebrachte opslag kan dan simpelweg in de gemeentekas worden gehouden.

4.2. Voor de enkele maatschappelijke instellingen die niet in handen zijn van de gemeente, zal worden gekeken in hoeverre de wens bestaat om de door hen gegenereerde opslag terug te krijgen. Vervolgens zal worden onderzocht – mede gelet op het nieuwe vastgoedbeleid en het nieuwe subsidiebeleid – op welke manier deze maatschappelijke instellingen tegemoet kan worden getreden.

Kanttekening en alternatieven

Een alternatief is om de opslag op de OZB 'niet woningen' te laten vervallen. Dit betekent dat het fonds niet meer gevoed zal worden. Het ondernemersfonds voeden middels een vrijwillige bijdrage van de ondernemers wordt niet als een realistische mogelijkheid gezien, omdat het problematiek van Free - Riders hiermee niet wordt tegengegaan. Het ondernemersfonds zal daarom ophouden met te bestaan. De ondernemers zullen met hun eigen middelen activiteiten moeten gaan organiseren.

Een ander alternatief is om een gemeente brede opslag OZB (voor zowel 'woningen' als 'niet-woningen' in te voeren. Met dit alternatief wordt de opslag dus niet enkel geheven op 'niet woningen', maar ook op 'woningen'. Het fonds wordt dan gevoed door zowel ondernemers, agrariërs, maatschappelijke instellingen als door eigenaren van woningen. Een mogelijk bezwaar zou kunnen zijn dat eigenaren van woningen niet direct profijt ondervinden van de georganiseerde activiteiten door het ondernemersfonds omdat deze grotendeels aan de ondernemers ten goede komen - echter is de mate van het profijt bij de besteding van de opbrengsten uit de ozb-heffing niet relevant. De OZB is namelijk geen profijtbelasting. Bovendien kan tegenover dit mogelijke bezwaar de stelling worden geplaatst dat de eigenaren van woningen indirect profijt ondervinden van de georganiseerde activiteiten – namelijk het bevorderen van de bedrijvigheid en de aantrekkelijkheid van de gemeente, zoals de populaire Sinterklaasintocht. Tot slot zorgt een gemeente brede heffing van de opslag dat de opslag aanzienlijk lager is.

Financiën

Het voert te ver om in dit stadium een uitgebreid financiële uiteenzetting te geven. Bij de uitwerking van het nader op te stellen beleid wordt hier dan ook nader op ingegaan. Bovendien is de ozb-opslag en de uit te keren subsidies in principe budget neutraal. De intentie is dan ook om dit bij het ontwikkelen van het nieuwe beleid zo te laten.

Juridische gevolgen

Op grond van artikel 216 juncto 220 Gemeentewet is de vaststelling van het ozb-tarief een zelfstandige bevoegdheid van de gemeenteraad. De belastingrechter is dan ook niet bevoegd om over de tarieven te oordelen, tenzij de tariefstijging of tariefstelling in strijd is met een hogere wettelijke regeling of leidt tot een onredelijke belastingheffing. In dit voorstel wordt gepleit voor het in stand houden van de huidige opslag. Van een onredelijke belastingheffing of een disproportionele tariefstijging is dan ook geen sprake. Daarnaast staat het de raad vrij de OZB opbrengsten naar eigen inzicht besteden, bijvoorbeeld ten behoeve van het ondernemersfonds.

Planning en aanpak

De betrokkenen zullen in kennis worden gesteld van uw raadsbesluit. Indien uw raad besluit om de opslag in stand te houden, dan zullen nadere gesprekken gaan plaatsvinden met de betrokkenen en zal de uitkomst van deze gesprekken nader worden uitgewerkt.

Communicatie / Participatie

Zie hetgeen wat staat weergegeven onder 'planning en aanpak'.

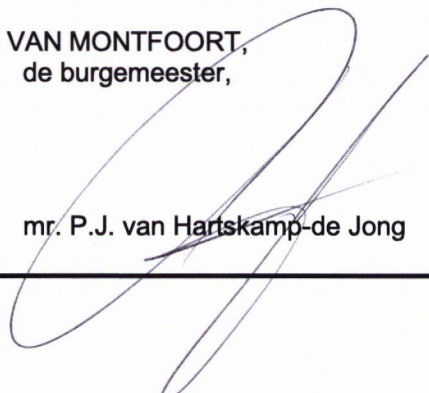
Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen n.v.t.

Montfoort, 1 juni 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,
de secretaris, de burgemeester,

M.H. van der Veer

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van

heeft de gemeenteraad besloten:

Neem hier de tekst over van het kopje 'Voorstel'

de griffier,

de voorzitter,

drs. M. Lucassen

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong